

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

prosinec 2022

CO NÁS ČEKÁ V MUZEU JINDŘICHOHRADECKA V PRŮBĚHU PROSINCE

V prosinci pořádá Muzeum Jindřichohradecka řadu tradičních vánočních koncertů. První koncert představí *vokální soubor X-tet*. Koncert plný spirituálů nejen s vánoční tematikou zazní v kapli Nanebevzetí Panny Marie v sobotu 3. prosince od 18 hodin. Ve čtvrtek 8. prosince od 17 hodin rozezní kostel sv. Jana Křtitele *koncert 3. ZŠ*. Navazovat bude akordeonový koncert Základní umělecké školy Vítězslava Nováka v sobotu 10. prosince od 16 hodin. Dalším tradičním vystoupením bude koncert dětských pěveckých sborů *Nova Domus a Novadomáček* pod vedením Mgr. Ivany Písařové s názvem *Chvála zpěvu*, který se uskuteční ve středu 14. prosince od 17 hodin v kostele sv. Jana Křtitele. *Jindřichohradecký pěvecký sbor Smetana* zazpívá v kostele sv. Jana Křtitele v úterý 20. prosince od 19 hodin.

Vánoční atmosféru dokresluje výstava betlémů *Ilony Klawitter* z cyklu *Vánoce u svatého Jána* v kostele sv. Jana Křtitele. Výstavu je možné navštívit denně mimo pondělí. Na Štědrý den, na Silvestra a na Nový rok bude zavřeno. K vidění budou i voskové miniatury Jana Bondry. V sakristii kostela sv. Jana Křtitele můžete obdivovat anamorfnní portrét Tomáše Krýzy od vizuálního umělce Patrika Proška. V areálu minoritského kláštera je možné navštívit výstavy *Šerka, šáší, měchura – to je naše kultura*, *Horní náměstí – místo paměti* a *Stopy pravěku Jindřichohradecka*. V křížové chodbě můžete vidět výstavu betlémů vytvořených v rámci vánočních workshopů žáky jindřichohradeckých základních škol.

Těšit se samozřejmě můžete i na návštěvu Krýzových jesliček. Jesličky, výstavu Štrůdl, cvíboch, Buchtel a Dalken a stálé expozice v jezuitském semináři na Balbínově náměstí je možné navštívit do 11. prosince denně mimo pondělí a od 12. prosince denně. Na Štědrý den, na Silvestra jsou expozice otevřeny pouze dopoledne. Vstupenky lze zakoupit přes pokladní systém on-line na stránkách www.mjh.cz a to na konkrétní čas, který si vyberete. Přejeme krásné prožití adventního období a blížících se Vánoc a těšíme se na Vás.

Martina Machartová

VÝSTAVA STOPY PRAVĚKU JINDŘICHOHRADECKA

Ve středu 16. listopadu proběhla vernisáž výstavy Stopy pravěku Jindřichohradecka, na které jsou prezentovány téměř všechny pravěké artefakty pocházející z regionu Jindřichohradecka. Některé byly nalezeny již v 19. století, ale většina z nich přibyla do sbírek Muzea Jindřichohradecka teprve nedávno. Ačkoliv se výstava svým rozsahem řadí spíše k těm menším, tak svým chronologickým záběrem pokrývá přibližně 10 000 let lidské historie.

Mezi nejstarší prezentované nálezy náleží několik souborů štípané kamenné industrie z období střední doby kamenné, známé také jako mezolit. Nalezeny byly na několika lokalitách v celém regionu a dokládají nám tak četné lidské aktivity. Jelikož v období mezolitu nebylo ještě známo zemědělství, tak hlavním zdrojem potravy pro tehdejší lidi byl lov divoké zvěře, rybolov a sběr volně rostoucí plodů. S tím je spojená také vysoká mobilita lidí, kteří často zamířili také do námi obývaného regionu.

1

Stav přestalo být trvale osídleno (resp. trvalé osídlení nebylo prozatím bezpečně doloženo), ale lidské aktivity v regionu úplně nevyvymizely, ačkoliv již nebyly tak četné. Vystavené artefakty z období zemědělského pravěku jsou tak výhradně reprezentovány jednotlivými a náhodnými nálezy, které spíše ukazují na využívání regionu Jindřichohradecka jako komunikační spojnice mezi hustěji osídlenými oblastmi. I přes absenci trvalého osídlení se některé z prezentovaných nálezů řadí mezi unikátní, a to v rámci celého Jihočeského kraje. Jde především o dvě měděné sekery (obr. 1) nalezené panem Luděkem Pánou mezi Matnou a Děbolínem, které pocházejí z pozdní doby kamenné. Jak název epochy vypovídá, tak i v době před více jak 5000 lety byla měděná industrie vzácností a hlavní roli hrály kamenné nástroje. Za jakých okolností se sekery dostaly na místo svého uložení, zůstane asi navždy skryto v mlze historie, ale i tak je můžeme považovat za doklady jedněch z prvních kovových nástrojů využívaných lidmi na našem území.

Větší množství prezentovaných artefaktů pochází prozatím především z doby bronzové. Stále se jedná výhradně o nálezy kovových předmětů bez bližšího nálezového kontextu, které nemusejí nutně souviset s trvalým osídlením. Jejich četnost spíše odráží výraznější osídlení okolních regionů. Za vidění jistě stojí depot dvanácti bronzových předmětů (obr. 2), objevený nedávno panem Markem Jedličkou v katastru Najdku. Zajímavé jsou i srp a zlomek dýky z Jemčinské obory nebo letos v září objevená hlavička z bronzové jehlice.

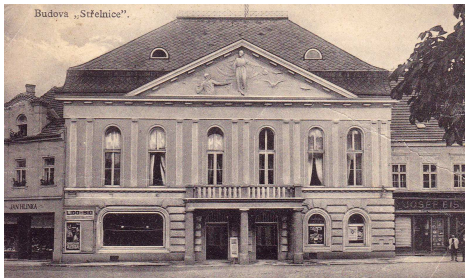

2

Většina prezentovaných předmětů byla do muzea věnována poctivými nálezcí, kteří se o své objevy rozhodli podělit se širokou veřejností, a za jejich poctivý přístup k naší společné historii jim patří velké poděkování. Výstava Stopy pravěku Jindřichohradecka bude otevřena do 6. ledna a pak znovu od 1. dubna do 31. července.

JINDŘICHOHADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY MEZIVÁLEČNÍ SOCHAŘI – VÁCLAV NEUBAUER (část 1)

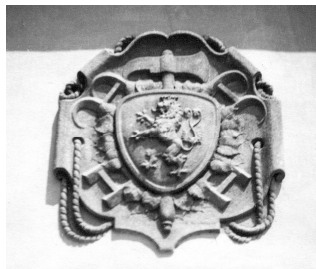
V předchozím díle zmiňovaný Václav Neubauer (1871–1945), neprávem pozapomenutý sochař, stihl mezi světovými válkami v rodném městě vytvořit několik zásadních uměleckých děl. Brzy po svém návratu z ciziny se uvedl ve velkém stylu, když v první polovině 20. let 20. století realizoval náročnou zakázku. Spočívala ve vytvoření monumentálního reliéfu pro štítový tympanon nově přestavěné budovy Střelnice.

Do vzniklého trojúhelníkovitém štítu umístil Neubauer velkolepě pojatou alegorii nazvanou *Vítězství myšlenky sokolské*. Jednalo se o volnou adaptaci obrazu malíře Jana Preislera, kdy alegorie v podobě ženy pravou rukou vítězně mává praporem nad stojící mužskou postavou a levou rukou

pozvedá věnec obletovaný sokoly. Samotná realizace se nedochovala, byla zničena za německé okupace. Neubauerův impozantní reliéf se tak zařadil ke třem meziválečným pomníkům, které též doplatily na ideové běsnění nacistů.

V roce 1928 získali zásluhou města jindřichohradečtí hasiči novou stanici v Růžové ulici, pro kterou sochař Neubauer vytesal dva vysoké reliéfy v podobě městského a hasičského znaku, na němž je zároveň umístěna i výrazná sochařova signatura.

Během třicátých let vytvořil tři pamětní desky. První, věnovaná památce návštěvy zakladatele českého divadelnictví Josefa Kajetána Tyla, vznikla nákladem Divadelní ochotnické jednoty Jablonský a byla slavnostně odhalena 21. srpna 1932 na průčelí tehdejšího hotelu Kasper. Renesančně pojatou desku s budítelovým medailonem a textovým rámem se stylizovanými ratolestmi vytesal Neubauer do mrákotínské žuly a ozdobil pětistými růžemi pánů z Hradce.

O dva roky později došlo na slavnostní odhalení pamětní desky místního rodáka a poručíka ruských legií Jiřího Procházky, který padl v bitvě u Zborova. Pískovcová deska, vsazená do průčelí rodného domu na náměstí, byla pojata zcela v jiném duchu. Sochař do obdélníkovém rámu zakomponoval národní strom – lípu tak, že jeho svěšené

větve obepínají malou bronzovou, průmyslově vyráběnou destičku s portrétem československého legionáře. Celá slavnost odhalení proběhla dne 10. června 1934 za účasti příbuzných, jindřichohradeckých spolků, organizací a široké veřejnosti.

Poslední z pamětních desek vznikla u příležitosti 90. výročí narození dalšího ze zdejších rodáků, básníka Emanuela Miřiovského. Slavnost spojená s jejím odhalením se uskutečnila ve dnech 5. až 6. září 1936. Obdélníková deska z černé žuly, umístěná v patře rodného domu v Panské ulici, již nese typické znaky Neubauerovy tvorby – jedná se o vysoký reliéf usazený do konkávně pojatého medailonu, pod nímž na ploše vzniká prostor pro dedikační text

Z p r á v y

Expozice v jezuitském semináři jsou do 11. prosince otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin a **od 12. prosince denně** od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. Na Štědrý den a na Silvestra jsou expozice otevřeny **pouze do 12 hodin**, na Nový rok jsou otevřeny od 13 do 17 hodin.

Výstavní prostory v minoritském klášteře jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin. Na Štědrý den, na Silvestra a na Nový rok je zavřeno. **Městská vyhlídková věž a kostel sv. Jana Křtitele** jsou pro veřejnost uzavřeny. **Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou** ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě.

V sobotu 3. prosince od 18 hodin Vás zveme do prostor minoritského klášteře ve Štítného ulici, kde v kapli Nanebevzetí Panny Marie vystoupí **VOKÁLNÍ SOUBOR X-TET**. Vstupné je pro dospělé 120 Kč, pro děti 50 Kč.

Ve čtvrtek 8. prosince od 17 hodin zazpívá v kostele sv. Jana Křtitele **pěvecký sbor 3. ZŠ**.

Základní umělecká škola Vítězslava Nováka připravila na sobotu **10. prosince od 16 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele **AKORDEONOVÝ KONCERT**. Vstupné dobrovolné.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na přednášku Mgr. Aleše Flídra **ROMÁNSKÉ KOSTELY NA JINDŘICHOHRADECKU**. Přednáška se uskuteční v **pondělí 12. prosince v 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17 hodin.

Koncert CHVÁLA ZPĚVU Nova Domus a Novodomáček proběhne ve středu **14. prosince v 17 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Vstupné dobrovolné.

Vánoční koncert PĚVECKÉHO SBORU SMETANA se koná v úterý **20. prosince od 19 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Vstupné dobrovolné.

V konferenčním sále muzea ve Štítného ulici je instalována archeologická výstava **STOPY PRAVĚKU JINDŘICHOHRADECKA**. Výstava bude otevřena **do 6. ledna** a pak znovu od 1. dubna do 31. července.

Zveme Vás na probíhající výstavu BETLÉMY ILONY KLAWITTER. Betlémy této výtvarnice jsou vystaveny v kostele sv. Jana Křtitele. Výstavu bude možné navštívit **do 6. ledna 2023**.

Ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí probíhá výstava **ŠTRŮDL, CVÍBOCH, BUCHTEL A DALKEN**, která vznikla v rámci mezinárodního projektu „Fenomén vídeňské kuchyně a její vliv na jihočeský region“.

Výstava HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI. Město Jindřichův Hradec ve sbírkách muzea v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá **do 6. ledna 2023**.

Výstavní sál „Ve Svatojánské“ ve Štítného ulici představuje výstavu **ŠERKA, ŠÁŠÍ, MĚCHURA – TO JE NAŠE KULTURA**. Výstava s bohatým edukačním programem bude otevřena **do 6. ledna 2023**.